

YÖNETMELİK

Hakkari Üniversitesinden:

**HAKKARI ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ
EĞİTİM VE ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ
BİRİNCİ BÖLÜM**

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Hakkari Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen tezli/tezsiz yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik eğitim-öğretim ve sınavlara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Yönetmelik; Hakkari Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen tezli/tezsiz yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik eğitim-öğretim ve sınavlara ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü ve 44 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Akademik takvim: Her lisansüstü eğitim-öğretim döneminde yarıyıl, yaz dönemi, dersler ve yeterlik sınavı dönemlerini belirten, Senato tarafından onaylanan takvimi,
  - b) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
  - c) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
  - ç) Anabilim/anasanat dalı: Enstitüde lisansüstü programı bulunan ve programın yürütülmesinden enstitüye karşı sorumlu olan akademik birimleri,
  - d) Anabilim/anasanat dalı akademik kurulu: İlgili ana bilim/ana sanat dalında fiilen eğitim-öğretim görevi yapmakta olan bütün öğretim üyelerinden oluşan kurulu,
  - e) Anabilim/anasanat dalı başkanı: Enstitüde eğitim ve öğretim programı bulunan anabilim/anasanat dalının başkanını,
  - f) Anabilim/anasanat dalı kurulu: Anabilim/anasanat dalı bünyesinde faaliyette bulunan bilim veya sanat dalı başkanlarından oluşan kurulu,
  - g) Bütünleşik doktora programı: Yükseköğretim Kurulu tarafından açılması onaylanmış yüksek lisans programı ile doktora programlarının kesintisiz olarak birleştirildiği lisansüstü programını,
  - ğ) Uzmanlık alan dersi: Yüksek lisans ve doktora öğrencilerine; danışmanları tarafından bilimsel etik ve çalışma disiplininin, güncel literatürü izleyebilme ve değerlendirebilme yeteneğinin kazandırılması ile tez çalışmasının bilimsel temellerinin oluşturulması ve yürütülmesi için uygulanacak olan dersi,
  - h) Enstitü: Hakkari Üniversitesine bağlı olarak eğitim-öğretim yapan enstitüleri,
  - ı) Enstitü Kurulu: İlgili enstitü kurulunu,
  - i) Enstitü Yönetim Kurulu: İlgili enstitünün yönetim kurulunu,
  - j) Rektörlük: Hakkari Üniversitesi Rektörlüğünü,
  - k) Senato: Hakkari Üniversitesi Senatosunu,
  - l) ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezini,
  - m) TUS: Tıpta Uzmanlık Sınavını,
  - n) DUS: Diş Hekimliğinde Uzmanlık Sınavını,
  - o) Üniversite: Hakkari Üniversitesini,
  - ö) ÜDS: Üniversitelerarası Kurul Yabancı Dil Sınavını,
  - p) YDS: Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,
  - r) YÖKDİL: Yükseköğretim Kurumları Yabancı Dil Sınavını,
  - s) YÖK: Yükseköğretim Kurulunu,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kontenjanlar, Öğrenci Kabulü ve Kayıt

Kontenjanların belirlenmesi ve ilanı

MADDE 4 – (1) İlan edilmesi gereken yüksek lisans, doktora, yatay geçiş, yabancı uyruklu öğrenci kontenjanları anabilim/anasanat dalı tarafından belirlenerek ilgili enstitü müdürlüklerine teklif edilir. Bu kontenjanlar Enstitü Kurulunda görüşülerek karara bağlanmak üzere Senatoya sunulur ve Rektörlük tarafından ilan edilir. İlanda programların adları, son başvuru tarihi, başvuru koşulları, istenen belgeler, var ise diğer açıklayıcı bilgiler yer alır. Söz konusu ilan her yarıyıl başında verilir. İstene belgelerin aslı veya Üniversite tarafından onaylı örneği kabul edilir.

Askerlik durumu ve adli sicil kaydına ilişkin olarak ise adayın yazılı beyanına dayanarak işlem yapılır. Başvuru için istenen belgeleri belirtilen süre içinde eksik veren adayların başvuruları işleme konulmaz.

Öğrenci kabulü

MADDE 5 – (1) Yüksek lisans öğrenci kabulüne ilişkin esaslar şunlardır:

a) Yurt için en az dört yıllık veya YÖK tarafından eşdeğeri kabul edilen yurt dışı fakülte veya yüksekokuldan mezun olmaları gerekir. Ancak, tezsiz yüksek lisans programları hariç, aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıt yaptırılamaz ve devam edilemez.

b) ALES'den başvurduğu programın ilan metninde belirtilen puan türünde en az 55 puan veya eşdeğeri bir sınavdan buna denk puan almış olmaları gerekir. Ancak güzel sanatlar fakültelerinin ve konservatuvarın enstitülerdeki anabilim/anasanat dalı öğrenci kabulünde ALES puanı aranmaz. Tıp fakültesi mezunları ALES yerine TUS puanı ile başvurabilirler. Temel tıp bilimlerine başvuracak adayların 45 temel tıp puanı, klinik tıp bilimlerine başvuracak adayların 45 klinik tıp puanı, insan sağlığı ile ilgili disiplinler arası programlara başvuracak adayların 45 temel tıp veya klinik tıp puanı almaları gerekir. Tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde, ALES puanı istenmeyebilir.

c) Yurt dışından alınmış lisans diplomalarının denklikleri YÖK tarafından onaylanmış olmalıdır. Ayrıca adaylar ilanda yer alan diğer koşulları da sağlamak zorundadırlar.

(2) Yüksek lisans programına başvuruda, adayların son başvuru tarihine kadar sağlaması gereken belgeler şunlardır:

- a) Lisans diplomasının aslı veya Üniversite tarafından onaylı örneği.
- b) Lisans not ortalaması ve not dökümü.
- c) ALES/TUS veya eşdeğer sayılan ve uluslararası düzeyde kabul gören sınavların sonuç belgesi.
- ç) Başvuru formu.

(3) Yüksek lisans programlarında yabancı dil sınav puanı zorunlu değildir; ancak yüksek lisans programına öğrenci kabulünde ilgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ya da enstitü yönetim kurulunun kararı ile yabancı dil koşulu aranabilir. YDS, YÖKDİL ve YÖK tarafından eşdeğeri kabul edilen sınavlarla değerlendirilemeyen diller için yabancı dil sınavları Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenecek jüri tarafından merkezi olarak yapılır.

(4) Tezli yüksek lisans programına başvuran adayların değerlendirilmesi ve programa yerleştirilmesi ALES veya TUS puanının %50'si, lisans diploma notunun %30'u ve mülakat/yazılı değerlendirmesinin %20'si toplanarak Enstitü Yönetim Kurulunca yapılır. Tezli yüksek lisans programlarına başvuran adayların başarılı sayılabilmesi için değerlendirilmelerden alınan toplam puanın 100 tam not üzerinden en az 60 olması gerekir.

(5) Tezsiz yüksek lisans programına başvuran adayların değerlendirilmesi ve programa yerleştirilmesi; lisans diploma notunun %50'si, mülakat değerlendirilmesinin % 50'si toplanarak Enstitü Yönetim Kurulunca yapılır. Başvuran adaylardan not sıralaması göz önünde bulundurularak %50 fazlası yedek öğrenci alımı için sıralamaya alınır.

(6) Tezli/tezsiz yüksek lisans öğrenci kabulünde mülakat, anabilim/anasanat dallarınca önerilen en az beş öğretim üyesi arasından Enstitü Yönetim Kurulunun seçtiği en az üç asıl ve iki yedek öğretim üyesinden oluşan jüri tarafından, ilan edilen tarih ve yerde yapılır. Mülakat değerlendirmesi programın özelliğine göre yazılı, sözlü, kompozisyon, yetenek sınavı, ürün dosyası incelemesi ve benzerinden biri veya birkaçının bileşimi şeklinde yapılabilir. Mülakata girmeyen adaylar değerlendirmeye alınmaz. Sonuçlar yüksek puandan düşük puana doğru sıralanır. Notların eşitliği hâlinde mülakat değerlendirmesi notu dikkate alınır.

(7) Sonuçlar mülakat değerlendirmesi bitişini izleyen ikinci iş günü sonuna kadar enstitü müdürlüğüne iletilir ve Enstitü Yönetim Kurulu kararından sonra ilan edilir. Kayıt hakkı kazanan adayların zamanında kayıt yaptırmaması durumunda, ilgili anabilim dalının isteğine bağlı olarak Enstitü Yönetim Kurulunca kayıt süresini izleyen iki iş günü içerisinde sıralama göz önünde bulundurularak kontenjan açığı sayısınca öğrenci alınabilir.

(8) Doktora ve sanatta yeterlik programlarına başvurabilmek için;

a) Doktora programına başvuran adayların bir lisans veya anabilim dalı başkanlıklarınca uygun görülen ve Enstitü Yönetim Kurulunca onaylanan bir programdan tezli yüksek lisans diplomasına sahip olmaları,

b) Sanatta yeterlik programına başvuran adayların bir lisans veya anasanat dalı başkanlıklarınca uygun görülen ve Enstitü Yönetim Kurulunca onaylanan bir programdan yüksek lisans diplomasına sahip olmaları,

c) Hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli tıp, diş hekimliği ve veteriner fakültesi diplomasına, eczacılık ve fen fakültesi lisans veya yüksek lisans derecesine veya Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olmaları,

ç) ALES'den başvurduğu programın ilan metninde belirtilen puan türünde en az 55 puan, lisans diploması ile başvuranlardan ise üst puan ilgili enstitülerin kararlarında belirtilmek kaydıyla, en az 80 puan almış olmaları,

d) Tıp bilimlerine başvuranların 50 temel tıp veya klinik tıp puanı, insan sağlığı ile ilgili disiplinler arası programlara başvuracak adayların 50 temel tıp veya klinik tıp puanı almış olmaları,

e) Doktora ve sanatta yeterlik programlarına lisans derecesi ile başvuranlar için üst puan ilgili enstitülerin kararlarında belirtilmek kaydıyla, lisans derecesiyle doktora programına başvuranların, lisans mezuniyet not

ortalamasının dört üzerinden en az üç veya muadili bir puan, tezli yüksek lisans mezunlarının en az 70 puan, hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyl süreli fakültelerin mezunlarının en az 60 puan not ortalamasına sahip olmaları,

f) Adayların anadilleri dışında İngilizce, Almanca, Fransızca, İtalyanca, İspanyolca, Rusça, Arapça, Çince, Japonca, Farsça dillerinden birinden YDS'den en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğeri kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından birinden bu puana denk puana sahip olmaları, yabancı dilde eğitim veren doktora programlarına başvuracak adayların, hazırlık sınıfından muaf olmak için ise en az 70 puan veya Hakkari Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından yapılacak olan yabancı dil yeterlik sınavından bu puana eşdeğer puan almış olmaları,

gerekir.

(9) Güzel sanatlar fakültelerinin ve konservatuvarın enstitülerdeki anabilim/anasanat dallarına öğrenci kabulünde ALES puanı aranmaz.

(10) Yüksek lisans eğitimini tamamladıktan sonra doktora veya sanatta yeterlik eğitimine en fazla bir yarıyl ara vererek başvuruda bulunanlardan yeniden ALES belgesi istenmez. Güzel sanatlar fakülteleri ile konservatuvar mezunlarından ALES belgesi istenmez. Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı (ÖYP) kapsamında yüksek lisans eğitimini başka bir yükseköğretim kurumunda tamamlamış olup Üniversitede doktora eğitimine başvuracak adaylardan ALES belgesi geçerlilik süresi bitmiş olanlardan yeni tarihli ALES belgesi istenir.

(11) Doktora veya sanatta yeterlik programlarına başvurularda adaylardan istenecek belgeler şunlardır:

- Lisans ve/veya yüksek lisans diploması veya üniversite tarafından onaylı örneği,
- Lisans ve/veya yüksek lisans not ortalaması ve not dökümü,
- TUS/ALES veya eşdeğer sayılan ve uluslararası düzeyde kabul gören sınavların sonuç belgesi,
- ÜDS, YDS veya eşdeğer yabancı dil belgesi,
- Başvuru formu.

(12) Tıp bilimleri ve disiplinler arası insan sağlığı ile ilgili doktora programlarına başvuracak adaylardan tıp fakülteleri mezunlarının, 100 tam not üzerinden en az 60 not ortalamasına ve TUS'tan en az 50 temel tıp veya klinik tıp puanına veya ALES'in sayısal kısmından en az 55 puan veya eşdeğeri bir sınavdan buna denk puana; tıp fakültesi mezunu olmayanların ise yüksek lisans diplomasına, dış hekimliği ve veteriner fakültesi mezunlarının lisans derecesine ve ALES'in sayısal kısmından en az 55 puana sahip olmaları gerekir.

(13) Temel tıp klinik tıp bilimleri veya insan sağlığı ile ilgili disiplinler arası doktora programlarına başvuran adaylardan istenecek belgeler şunlardır:

- Lisans ve/veya tezli yüksek lisans diploması veya üniversite tarafından onaylı örneği,
- Lisans ve/veya yüksek lisans not ortalaması ve not dökümü,
- Temel tıp veya klinik tıp puanını gösterir belge veya ALES sonuç belgesi,
- ÜDS, YDS veya eşdeğer yabancı dil belgesi,
- Başvuru formu.

(14) Doktora veya sanatta yeterlik programına başvuran öğrencilerin değerlendirilmesi sınav jürisi tarafından yapılır. Sınav; anabilim/anasanat dallarınca önerilen en az beş öğretim üyesi arasından Enstitü Yönetim Kurulunun seçtiği en az üç asıl ve iki yedek öğretim üyesi tarafından ilan edilen tarih ve yerde yapılır.

(15) Doktora veya sanatta yeterlik programına başvuran öğrenci kabulünde, ALES veya TUS/DUS temel/klinik bilimler puanının %50'si, lisans ve/veya yüksek lisans diploma notunun %30'u ile mülakat değerlendirmesinin %20'si toplanarak Enstitü Yönetim Kurulunca yapılır. Adayın başarılı sayılabilmesi için her üç değerlendirmeden alınan toplam puanın 100 tam not üzerinden en az 70, ALES yerine TUS/DUS puanı ile başvuran adaylar için en az 60 olması gerekir.

(16) Mülakat, anabilim dalınca önerilen en az beş öğretim üyesi arasından Enstitü Yönetim Kurulunun seçtiği en az üç öğretim üyesinden oluşan jüri tarafından ilan edilen tarih ve yerde yapılır. Mülakat değerlendirmesi, programın özelliğine göre yazılı, sözlü, kompozisyon, yetenek sınavı, ürün dosyası incelemesi ve benzeri uygulamaların bir veya birkaçının bileşimi şeklinde yapılabilir. Mülakata girmeyen adaylar değerlendirmeye alınmaz. Sonuç, yüksek puandan düşük puana doğru sıralanır. Notların eşitliği hâlinde mülakat notu dikkate alınır. Sonuçlar, mülakat değerlendirmesi bitimini izleyen ikinci iş günü sonuna kadar ilgili enstitü müdürlüğüne iletilir ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararından sonra ilan edilir.

(17) Yabancı uyruklu öğrencilerin başvuru, kayıt ve kabulleri, Senato tarafından belirlenen esaslara göre yapılır.

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 6 – (1) Yüksek lisans ve doktora programlarında 5 inci maddedeki esaslara göre kabul edilen öğrencilerden lisans veya yüksek lisans derecesini kabul edildikleri yüksek lisans veya doktora programından farklı alanlarda almış olanlar ile lisans veya yüksek lisans derecesini kabul edildikleri yükseköğretim kurumu dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan yüksek lisans veya doktora programı adayları için eksikliklerini gidermek amacıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir.

(2) Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler ilgili lisanüstü programı tamamlamak için gerekli

görülen derslerin yerine geçemez ve lisansüstü öğretimde alınması gereken ders yükünden sayılmaz. Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, ilgili lisansüstü programını tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçemez. Ancak bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile lisansüstü programa yönelik dersler de alabilir.

(3) Bilimsel hazırlık programı ile ilgili devam, sınavlar, ders notları, derslerden başarılı sayılma koşulları, ders tekrarı, kayıt silme ve diğer konularda, bu Yönetmeliğin ilgili hükümleri uygulanır.

(4) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre azami bir takvim yılıdır. Ayrıca yaz öğretimi de bu süreye dâhil edilmez ve süre sonunda başarılı olamayan öğrencinin ilişiği kesilir.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 7 – (1) Bir yükseköğretim kurumu mezunu veya en az lisans son sınıf öğrencisi olup belirli konuda bilgisini arttırmak isteyenler, anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile lisansüstü derslere özel öğrenci olarak kabul edilebilir.

(2) Özel öğrenci statüsünde ders alanlar, diğer öğrenciler için açılmış olan lisansüstü derslere devam edebilir, ancak öğrencilik haklarından yararlanamazlar. Özel öğrencilik süresi iki yarıyılı geçemez.

(3) İlgili anabilim/anasanat dalı başkanlığı, mezuniyet veya durum belgesi ekli bir dilekçe ile başvuran ve talebi uygun bulunan adayın özel öğrenci olarak kabulünü ders kayıtları sonuna kadar ilgili enstitüye önerir.

(4) Derslere devam ve başarı durumu ile ilgili olarak enstitü öğrencilerine uygulanan kurallar, özel öğrenciler için de geçerlidir. Başarılı oldukları takdirde kendilerine derslerin kredisi ve başarı durumunu belirleyen bir belge verilir. Öğrencilerin kayıt ve ücretleri ile ilgili konular Enstitü Yönetim Kurulunca karara bağlanır. Özel öğrenciler bir yarıyıldan fazla dokuz kredilik ders alabilirler. Lisansüstü programa kabul edilen öğrencilerin özel öğrenci olarak aldığı ve başarılı olduğu derslerin muafiyet işlemlerinde, muafiyet verilen dersler ilgili lisansüstü eğitiminde verilen derslerin %50'sini geçemez.

Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü

MADDE 8 – (1) İlgili enstitü bünyesindeki başka anabilim/anasanat dalında veya Üniversite dışındaki yükseköğretim kurumlarına bağlı lisansüstü programlarda kayıtlı olup en az bir yarıyılı başarı ile tamamlamış olan öğrenciler, Üniversitenin lisansüstü programlarına yatay geçiş yolu ile kabul edilebilir.

(2) Yatay geçişler anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi, Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile belirlenir.

(3) Yatay geçiş için öğrencinin ilgili programın öğrenci kabul şartlarını taşıması, geldiği programda devam ettiği derslerin tamamını başarmış ve bu derslerden başarı notu ortalamasının 100 tam not üzerinden, yüksek lisans için en az 65, doktora için en az 70 veya eşdeğeri puan olması gerekir.

(4) Öğrencinin kabul edildiği programdaki intibakına anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü alınarak Enstitü Yönetim Kurulu tarafından karar verilir.

Lisansüstü programlara kayıt

MADDE 9 – (1) Başarılı kabul edilen adaylar, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından belirlenen süre içinde diplomanın aslı veya Üniversite tarafından onaylı örneği ve istenen diğer belgelerle başvurarak kesin kayıtlarını yaptırmak zorundadır. Süresi içinde kesin kaydını yaptırmayan aday hakkını kaybeder.

(2) Askerlik durumu ve adli sicil kaydına ilişkin olarak ise adayın yazılı beyanına dayanarak işlem yapılır.

(3) Sahte veya eksik belge verdiği veya gerçek dışı beyanda bulunduğu sonradan anlaşılan öğrencilerin, buldukları yarıyıl bakımından Üniversite ile ilişkileri kesilir. Söz konusu öğrencilere verilen belgelerin diploma dâhil, tümü iptal edilir ve haklarında kanuni işlem başlatılır.

Kayıt yenileme

MADDE 10 – (1) Öğrenci, akademik takvimde belirtilen süre içinde, o yarıyıl için alacağı ve danışmanın da uygun göreceği dersleri, ders kayıt formuna işleyerek kaydını yenilemek zorundadır.

(2) Alınacak dersler anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile diğer üniversitelerin enstitülerinde açılacak dersler arasından da seçilebilir.

(3) Belirtilen sürede kaydını yenilemeyen öğrenciler o yarıyıldaki derslere giremez ve öğrencilik haklarından yararlanamaz. Kaydın yenilenmediği yarıyıllar azami süre hesabında dikkate alınır.

(4) Her yarıyıl için kayıt yaptıranın yaptırmadığına bakılmadan lisansüstü öğrenimi için belirtilen azami sürenin sonunda mezun olamayanların ilişiği kesilir.

(5) Zamanında kayıt yenilemeyen öğrenci, kayıt yenileme süresini izleyen beş iş günü içinde mazeretini belgeleyerek enstitüye başvurur. Mazereti Enstitü Yönetim Kurulu tarafından uygun görülen öğrenci, enstitü tarafından belirlenecek tarihlerde kaydını yeniler. Bu sürede de kaydını yenilemeyen öğrenci, o yarıyıldaki derslere giremez ve öğrencilik haklarından yararlanamaz. Bu durumda geçen süreler azami süreye dâhil edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim, Öğretim, Sınavlar ve Değerlendirme

Derslere devam, sınav ve başarının değerlendirilmesi

MADDE 11 – (1) Eğitim öğretim programları yarıyıl esasına göre düzenlenir. Sınavlar; ara sınav, yarıyıl sonu

ve yaz okulu sonu sınavlarından ibarettir. Öğrencinin yarıyıl ve yaz okulu sonu sınavına girebilmesi için teorik derslerin en az %70'ine, laboratuvar ve uygulamaların ise en az %80'ine katılmış olması gerekir.

(2) Programın toplam kredi miktarının yarısını geçmemek kaydıyla, zorunlu dersleri kapsayan müfredat programı belirlenir. Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren derslerin lisansüstü eğitim sırasında verilmesi zorunludur. Bunun dışında seçmeli ve uygulamalı derslerle seminerlere ağırlık verilir.

(3) Lisansüstü dersler, uygulamalar ve diğer öğrenim etkinliklerinin değerlendirilmesinde AKTS gibi kredilendirme sistemleri Enstitü Yönetim Kurulu tarafından uygulanır.

(4) Yeterlik, seviye tespit veya ders başarılarını ölçen tüm sınavlar, kağıt ortamında ve tüm adaylara eş zamanlı olarak yapılabileceği gibi alan ve zorluk düzeyine göre tasnif edilerek güvenli biçimde saklanan bir soru bankasından, her bir adaya farklı zamanlarda farklı soru sorulmasına izin verecek şekilde elektronik ortamda da yapılabilir.

(5) Sınavlarda tam not 100'dür. Sınavlar yazılı, sözlü, yazılı-uygulamalı ve sözlü-uygulamalı yapılabilir. Sınav sonuçları, akademik takvimde belirtilen sınav dönemi bitim tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde öğrenci bilgi sistemine girişi yapılır ve anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığı ile enstitüye bildirilir. Başarı notu ara sınav notunun %40'ı ile yarıyıl sonu, yaz okulu sonu sınav notunun %60'ının toplanması ile hesaplanır. Bir dersten başarılı olabilmek için hem bu toplamın hem de yarıyıl sonu, yaz okulu sonu sınavı notunun, yüksek lisans için en az 65 puan, doktora için en az 70 puan olması gerekir.

(6) Yapılan sınavların değerlendirilmelerine ilişkin tablo ve açıklamalar aşağıda belirtilmiştir:

a) Lisansüstü programlarındaki sınavlara ilişkin puan, harf ve değerlendirmeyi gösteren tablo aşağıdaki şekildedir:

<u>Açıklama</u>	<u>Harf Başarı Notu</u>	<u>Katsayı</u>	<u>Puan</u>
	AA	4,00	90-100
	BA	3,50	85-89
	BB	3,00	80-84
	CB	2,50	75-79
	CC	2,00	70-74
	DC	1,50	65-69
	DD	1,00	60-64
	FD	0,50	50-59
	FF	0,00	0-49
Devamsız	DZ	0,00	-
Başarılı	B	-	-
Başarısız	BS	-	-
Devam Ediyor	DE	-	-
Sınava Girmede	GR	-	-
Mazeret nedeniyle sınava girmede	MZ	-	-
Eksik	E	-	-

b) Tez çalışmalarını sürdürmekte olan öğrencilere her yarıyıl için devam ediyor (DE) notu verilir. Bu değerlendirme yüksek lisansta tez danışmanının değerlendirmesine, doktora eğitiminde tez izleme komitesi (TİK) raporlarına dayanılarak yapılır. Süresinde gelmeyen TİK raporları için başarısız (BS) notu verilir.

c) Tez çalışması sonucu başarılı (B) veya başarısız (BS) notu ile değerlendirilir.

ç) Seminer ve uzmanlık alan dersleri her dönem sonunda başarılı (B) veya başarısız (BS) notu ile değerlendirilir.

d) GR notu; bu Yönetmelikte belirlenen koşulları yerine getirerek ders, yeterlik, tez ve benzeri sınavlara girme hakkı olduğu hâlde sınava girmeyen öğrencilere verilir. Bu not, yarıyıl ve genel akademik başarı not ortalaması hesaplanırken 0 (sıfır) başarı notu olarak işleme alınır.

e) DZ notu; derse devam yükümlülüklerini veya ders uygulamalarına ilişkin koşulları yerine getirmedeği için sınava girme hakkını elde edemeyen öğrencilere verilir. Bu not, not ortalaması hesabında 0 (sıfır) başarı notu işlemi görür.

f) MZ notu; Enstitü Yönetim Kurulu tarafından kabul edilen haklı ve geçerli mazereti nedeniyle sınavlara giremeyen öğrencilere verilir.

g) E notu; yarıyıl içerisinde başarılı olduğu hâlde, hastalık gibi geçerli bir nedenden dolayı ders için gereken koşullardan bazılarını yerine getirmemiş öğrencilere dersin öğretim elemanı tarafından verilir. E notu almış bir öğrenci, notların tesliminden sonra on beş gün içerisinde eksiklerini tamamlamak ve bir not almak zorundadır. Bu süre içinde eksikliğini tamamlayamayan öğrencinin notu 0 (sıfır) başarı notuna dönüşür.

(7) Başarılı (B) ve başarısız (BS) notları akademik başarı not ortalamalarına katılmaz.

(8) Enstitülerde öğretim dili Türkçe olan programlarda yabancı uyruklu öğrenciler için anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile tez/sanat çalışması İngilizce olarak yazılabilir.

Notlarda maddi hata

MADDE 12 – (1) İlan edilen sınav notlarına ilişkin herhangi bir maddi hatanın yapılmış olması hâlinde düzeltme işlemi, sınav sonucunun ilan edildiği tarihten itibaren bir hafta içinde öğrencinin yazılı talebi ile ilgili öğretim elemanının ve bağlı olduğu anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi üzerine, Enstitü Yönetim Kurulu kararı uyarınca yapılır.

(2) Yarıyıl ve yaz okulu sonu sınavlarından sonra verilen notlarla ilgili maddi hataların en geç ertesi yarıyıl kayıt süresi içinde düzeltilmiş olması gerekir.

Not ortalaması

MADDE 13 – (1) Not ortalaması AKTS ağırlıklı olarak hesaplanır. AKTS ağırlıklı not ortalaması, her yarıyıldaki öğrencinin aldığı her dersin AKTS'nin başarı notu ile çarpımları toplamının AKTS sayısına bölünmesi ile bulunur.

(2) Genel ağırlıklı not ortalamasının hesaplanmasında tekrar edilen derslerden alınan en son not dikkate alınır.

Ders saydırma

MADDE 14 – (1) Öğrencinin daha önce katılmış olduğu lisansüstü programlardan başarılı olduğu dersleri saydırma ve buna bağlı olarak süre eksiltme koşulları ile bu derslerin krediye sayılması ve hangi yarıyıldaki başlaması gerektiği anabilim/anasanat dalının teklifi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile belirlenir. Ancak, ikinci öğretim tezsiz yüksek lisans programları için dersin kredisi başına düşen ikinci öğretim ücretinin ödenmesi durumunda ders saydırma işlemi yapılır.

(2) Herhangi bir yüksek lisans programı süresince alınarak bu program için geçerli sayılan krediler doktora veya sanatta yeterlik programına sayılmaz.

(3) İkili anlaşmalar ve uluslararası işbirliği kapsamındaki ilkeler çerçevesinde, belli bir süre için yurt dışındaki üniversitelerde eğitime giden lisansüstü öğrencilerin, başarılı oldukları derslerden ve uygulamalardan aldıkları notların öğrencilerin öğrenim kredisinden sayılması, bu ülkeler ile yapılan anlaşmalar ve ilkeler kapsamında anabilim/anasanatdalı başkanlığı ve ilgili Enstitü Yönetim Kurulu kararları ile değerlendirilir.

(4) Bunun dışında lisansüstü öğrencilerinin, her yarıyıl kayıt yenileme işlemleri, yurt dışında kaldıkları sürelerin öğrenim süresine sayılması, lisansüstü öğrenim harçları, derslere kayıt, yarıyıl sonu danışman raporları, öğrenci belgesi, transkript verilmesi, giden öğrencilerin sağlık sorunları ve benzeri konularda, ikili anlaşma ve ilkeler kapsamındaki hükümler uygulanır.

(5) Yurt dışından ikili anlaşma veya uluslararası işbirlikleriyle Üniversiteye gelen öğrencilerin işlemleri de, anlaşma hükümleri ve uluslararası işbirliği ilkeleriyle yürütülür.

İlişik kesme ve kayıt silme

MADDE 15 – (1) Yerleştiği programın azami süresi içinde eğitimlerini tamamlayamayan veya bu Yönetmelikte belirtilen koşulları yerine getirmeyen öğrencilerin 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği hükümlerine göre ilgili enstitü tarafından ilişkileri kesilir.

(2) Kendi isteği ile kaydını sildirmek isteyen öğrencinin kaydı, öğrencinin dilekçe ve ilişik kesme belgesi ile enstitü müdürlüğüne başvurusu üzerine Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla silinir. Bu takdirde ödenmiş olan katkı payı ve kayıt giderleri iade edilmez. Kayıt sildiren öğrencinin durumu ilgili birim ve kurumlara bildirilir.

Kayıt dondurma

MADDE 16 – (1) Akademik takvimde belirtilen süreler içerisinde enstitüye dilekçe ile başvuran öğrenciye, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından, haklı ve geçerli kabul edilen mazeretinden dolayı doktora ve tezli yüksek lisans programındakiler için en fazla iki yarıyıl, tezsiz ve uzaktan öğretim yüksek lisans programındakiler için en fazla bir yarıyıl kadar kayıt dondurma hakkı verilebilir. Bu süre içinde öğrenci derslere devam edemez ve sınavlara giremez. Kayıt donduran öğrencinin, kayıt dondurma süreleri lisansüstü azami öğretim süresinden sayılmaz.

(2) Kayıt dondurmaya ilişkin mazeretler şunlardır:

a) Öğrencinin askere alınması.

b) Öğrencinin mesleği gereği yurt dışına çıkması veya yurt içinde/yurt dışında bir kuruluşta görevlendirilmesi.

c) Öğrencinin sağlık raporu ile belgelendirilmiş sağlıkla ilgili mazereti; anne, baba, eş veya çocuğun uzayan hastalığı veya ölümü.

ç) Ders yükünü başarıyla tamamlayan bir öğrencinin tez çalışmasının, cihaz veya malzeme teminindeki güçlükler gibi kendi iradesi dışındaki nedenlerle aksaması.

d) Mahallin en yüksek mülki amirince verilen bir belge ile belgelendirilmiş olan tabii afetler nedeniyle öğrencinin öğrenimine ara vermek zorunda kalmış olması.

e) Enstitü Yönetim Kurulu tarafından haklı ve geçerli kabul edilecek diğer nedenler.

(3) Hak dondurma süresinin bitiminde öğrenci enstitüye başvuruda bulunarak öğrencilik haklarını başlatır. Başvuruda bulunmayan öğrencinin öğrencilikten kaynaklanan tüm sorumlulukları hak saklama süresinin bitiminden itibaren başlamış sayılır.

Ders tekrarı

MADDE 17 – (1) Öğrenci başarısız olduğu zorunlu veya seçmeli dersi öncelikle tekrarlamak zorundadır.

Dersten başarısızlık durumu devamsızlıktan kaynaklanmış ise tekrar edilen derse devam zorunludur. Tekrarlanmış olan dersin AKTS ve ulusal kredisi, ilgili yarıyılın toplam kredisi içinde değerlendirilmez.

(2) Öğrenci genel not ortalamasını yükseltmek amacıyla başarılı olduğu dersleri tekrarlayabilir. Tekrarlanacak seçmeli dersin açılmamış olması durumunda anabilim/anasanat dalının gerekçeli önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile ilgili dersin yerine başka bir ders alınabilir.

Yaz okulu açılması

MADDE 18 – (1) Güz ve bahar yarıyıllarına ek olarak yaz okulu açılabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yüksek Lisans Programları

Yüksek lisans programlarının yürütülmesi

MADDE 19 – (1) Yüksek lisans programı, tezli ve tezsiz olmak üzere iki şekilde yürütülebilir. Bu programların hangi enstitü anabilim/anasanat dallarında ve nasıl yürütüleceği ilgili Enstitü Kurulunun önerisi ve Senatonun onayı ile kabul edilen yönergede belirlenir. Tezli yüksek lisans programı ikinci lisansüstü öğretim programı olarak da yürütülebilir.

(2) Tezli ve tezsiz yüksek lisans programları arasında yatay geçişler, 5 inci maddedeki şartları sağlamayla kaydıyla öğrencinin başvurusu, anabilim/anasanat dalı kurulu önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile yapılır.

(3) YÖK kararı üzerine Üniversitede; öğretim elemanı ve öğrencilerin aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak öğretim faaliyetlerinin planlandığı ve yürütüldüğü lisansüstü uzaktan öğretim programları açılabilir. Uzaktan öğretim programlarının açılacağı alanlar, uzaktan öğretim yoluyla verilecek dersler ve kredi miktarları, ders materyallerinin hazırlanması ve sınavlarının yapılma şekli enstitüler tarafından, uzaktan öğretime ilişkin diğer hususlar ise Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile Senato tarafından belirlenir.

Tezli yüksek lisans programının amacı

MADDE 20 – (1) Tezli yüksek lisans programı, öğrencinin bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak bilgilere erişme, bilgiyi derleme, yorumlama ve değerlendirme yeteneğini kazanmasını sağlar.

Ders yükü

MADDE 21 – (1) Tezli yüksek lisans programı toplam yirmi bir krediden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, bir seminer ile uzmanlık alan dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi ve tez çalışmasına yönelik uzmanlık alan dersi kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim dönemi; 60 AKTS kredisi dersler ve seminerden, 60 AKTS kredisi de tez çalışması ve uzmanlık alan derslerinden olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur.

(2) Öğrenci, danışman atanmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyıl tez dönemi için kayıt yaptırmak zorundadır.

(3) Öğrencinin alacağı derslerin en çok ikisi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla, lisans derslerinden seçilebilir. Ayrıca danışmanın teklifi, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden en fazla iki ders seçilebilir.

(4) Tezli yüksek lisans programı ikinci lisansüstü öğretim programı olarak yürütülebilir.

Süre

MADDE 22 – (1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup program en çok altı yarıyıldan tamamlanır. Kayıt dondurma dışında, öğrencinin kayıt yenilemediği tüm yarıyıllar azami sürenin içindedir.

(2) Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya bu süre içerisinde Üniversitenin öngördüğü başarı koşullarını/ölçütlerini yerine getiremeyen, azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Yüksek lisans programından, süresinden önce mezun olabilecek öğrenciler ile ilgili düzenlemeler Enstitü Yönetim Kurulu önerisi üzerine Senato tarafından belirlenir.

Tez danışmanı atanması

MADDE 23 – (1) Öğrencinin alacağı derslerin belirlenmesi, yürüteceği tez çalışması ve buna yönelik uzmanlık alan dersi, seminer dersi ve kayıt işlemleri, anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile atanan danışmanı tarafından yürütülür.

(2) Tez danışmanı, Üniversite kadrosundaki öğretim üyeleri arasından ilgili anabilim/ anasanat dalı kurulunun teklifi, Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile kayıt tarihinden itibaren en geç 15 gün içinde atanır. Danışman, anabilim/anasanat dalı kurulunun gerekçeli önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile Üniversitenin ilgili diğer birimlerindeki öğretim üyeleri arasından da atanabilir.

(3) Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci tez danışmanı, Üniversite kadrosu dışından en az doktora derecesine sahip kişilerden olabilir. İkinci tez danışmanı,

danışmanın isteği, anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararına göre atanır.

(4) Tez danışmanı, yüksek lisans programında açılması kararlaştırılan dersler arasından öğrencinin alacağı dersleri belirleyerek enstitüye bildirir. Danışman atanıncaya kadar bu görevi anabilim/anasanat dalı başkanı yürütür. Danışman değişikliği, mevcut ve önerilen danışmanın ve öğrencinin görüşü alınarak anabilim/anasanat dalı kurulunun gerekçeli önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile yapılabilir.

(5) Öğrenci derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamladığı yarıyılın sonunda danışmanı ile beraber belirlediği tez konusunu enstitüye önerir. Tez konusu Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile kesinleşir. Tez konusu, etik kurul onayı gerektiriyorsa ilgili etik kurul onayı alındıktan sonra, Enstitü Yönetim Kuruluna sunulur.

(6) Başka bir yükseköğretim kurumu ya da yükseköğretim üst kurullarına geçiş yapan veya emekliye ayrılan öğretim üyelerinin başlamış olan danışmanlıkları Enstitü Yönetim Kurulunca uygun görülmesi durumunda süreç tamamlanıncaya kadar devam eder. Ölüm, emeklilik, başka üniversiteye naklen atanma, uzun süreli yurt dışında görevlendirilme, uzun süreli hastalık ve benzeri durumlarda veya ilgili Enstitü Yönetim Kurulunun uygun göreceği mazeretler sebebiyle, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının ve gerekli ise danışmanın görüşü de alınarak, istenildiği takdirde, başlanılan çalışmalar devam ettirilecek şekilde ilgili Enstitü Yönetim Kurulunca danışman değiştirilebilir.

Yüksek lisans tezinin sonuçlanması

MADDE 24 – (1) Tezli yüksek lisans programında eğitim alan bir öğrenci, elde ettiği sonuçları Senato tarafından belirlenen yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve tezini tez savunma jürisi önünde sözlü olarak savunur. Tez savunması yüksek lisans programının azami süresi içerisinde yapılmalıdır.

(2) Öğrenci tezini tamamlayarak, savunmadan önce tez danışmanına sunar. Tez danışmanı, tezin yazım kurallarına uygunluk görüşü ve intihal raporu ile birlikte tezi anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir. Rapordaki verilerde intihalin tespiti hâlinde, gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez, Enstitü Yönetim Kuruluna gönderilir.

(3) Yüksek lisans tez savunma jürisi, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile belirlenir. Tez savunma jürisi, biri öğrencinin tez danışmanı, en az biri başka bir yükseköğretim kurumundaki ilgili anabilim/anasanat dalından olmak üzere üç asıl ve biri başka bir yükseköğretim kurumundaki ilgili anabilim/anasanat dalından olmak üzere iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Varsa ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz. Jüride öğrencinin birinci derece kan ve kayın hısımları ile boşanmış olsa dahi eşleri yer alamaz.

(4) Tez jürisi, söz konusu tez kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde enstitünün yazılı daveti ile önceden anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile ilan edilen gün, yer ve saatte toplanır ve öğrenciyi tez savunma sınavına alır.

(5) Savunma sınavına mazereti nedeniyle katılmayan asıl jüri üyelerinin yerine ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığınca yedek üyeler davet edilir. Savunma sınavı eksik üye ile ve/veya tez danışmanı olmadan yapılamaz. İlan edilen günde yapılamayan sınav için durum bir tutanakla tespit edilerek anabilim/anasanat dalı tarafından ilgili enstitüye bildirilir ve yeni bir savunma sınavı tarihi tespit edilerek on beş gün içinde ikinci bir sınav yapılır. İkinci kez toplanamayan jüriler konusunda yapılacak işleme anabilim/anasanat dalı görüşü alınarak Enstitü Yönetim Kurulu karar verir.

(6) Öğrenci, tezini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunması süresi 45 dakikadan az olamaz. Tez sınavı, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekleştirilir.

(7) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararını gerekçeli olarak verir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci sınav tarihinden itibaren en geç üç ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Geçerli bir mazeret olmadıkça jüri üyeleri değiştirilemez. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak tezi kabul edilmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(8) Tez savunmasına girmeyen, tezi reddedilen veya tez düzeltme savunmasında başarısız olan öğrencinin talepte bulunması hâlinde, anabilim/anasanat dalında ilgili bir tezsiz yüksek lisans programı var ise tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Tezli yüksek lisans diploması

MADDE 25 – (1) Tez sınavında başarılı olan ve mezuniyeti için gereken en az 120 AKTS kredisi koşulunu sağlayan öğrenci, diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, yüksek lisans tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını ve elektronik ortamda yazılmış bir kopyasını ve ilgili enstitü tarafından istenen diğer belgeleri tez sınavına giriş tarihinden itibaren en geç bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eder ve tezi şekil yönünden uygun bulunan yüksek lisans

öğrencisine yüksek lisans diploması verilir. Enstitü Yönetim Kurulu, talep hâlinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getiremeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması hâlinde Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(2) Yüksek lisans programını tamamlayan öğrenciye, YÖK tarafından belirlenen ve anabilim/anasanat dalı programının onaylanmış adının da yer alacağı, Rektör ve ilgili Enstitü Müdürünün imzasını taşıyan tezli yüksek lisans diploması verilir. Mezuniyet tarihi anasanat dalı programlarına kayıtlı öğrenciler için tez sınavı sonrası yapılan ve başarılı bulunan uygulamalı sınav tarihi; diğer programlara kayıtlı öğrenciler için ise tezin kabul edildiği tez sınavı tarihidir.

(3) Tezin tesliminden itibaren üç ay içinde yüksek lisans tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere ilgili enstitü tarafından YÖK'e gönderilir.

Tezsiz yüksek lisans programının amacı

MADDE 26 – (1) Tezsiz yüksek lisans programı, öğrenciye mesleki konularda bilgi kazandırarak mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını gösterir.

Ders yükü

MADDE 27 – (1) Tezsiz yüksek lisans programı toplam otuz krediden ve 90 AKTS'den az olmamak kaydıyla en az on ders ile dönem projesi dersinden oluşur. Yüksek lisans öğrencilerinin enstitü ortak seçmeli derslerinden alacağı dersler, yüksek lisans kredisine ve not ortalamasına dâhil edilmez. Öğrenci, dönem projesi dersinin alındığı yarıyıl dönemi projesi dersine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı proje ve/veya rapor vermek zorundadır. Dönem projesi dersi kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(2) Öğrencinin alacağı derslerin en çok üçü, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla, lisans derslerinden seçilebilir.

(3) Senato tarafından belirlenen esaslara göre tezsiz yüksek lisans programının sonunda yeterlik sınavı uygulanabilir.

(4) Tezsiz yüksek lisans programı ikinci lisansüstü öğretimde de yürütülebilir.

Süre

MADDE 28 – (1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırdığı dersleri kapsayan en az iki yarıyıl, en çok üç yarıyıldır. Bu sürenin sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Danışman atanması

MADDE 29 – (1) Tezsiz yüksek lisans programında enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı her öğrenci için ders seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesi veya ilgili senato tarafından belirlenen niteliklere sahip doktora derecesine sahip bir öğretim görevlisini en geç birinci yarıyılın sonuna kadar belirler.

Tezsiz yüksek lisans diploması

MADDE 30 – (1) Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan yüksek lisans öğrencisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde YÖK tarafından belirlenen ve anabilim/anasanat dalındaki programın onaylanmış adı ve Rektör ve Enstitü Müdürünün imzası bulunur.

(3) Tezsiz yüksek lisans programına devam eden öğrenciler, belirlenmiş olan asgari koşulları yerine getirmek kaydıyla tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilirler. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Doktora Programı

Amaç

MADDE 31 – (1) Doktora programı, öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel problemleri, verileri geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma, analiz etme ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli becerileri kazandırır.

(2) Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin, bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme, bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden en az birini yerine getirmesi gerekir.

Ders yükü

MADDE 32 – (1) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam yirmi bir krediden ve bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az yedi ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de en az kırk iki kredilik on dört ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 300 AKTS kredisinden oluşur. Seminer dersleri, uzmanlık alan dersi ve tez çalışmasının ulusal kredisi yoktur, başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Doktora öğrencilerinin aldıkları enstitü ortak seçmeli derslerinin

kredileri, doktora kredisine ve not ortalamasına dâhil edilmez.

(2) Doktora programlarında enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört ders seçilebilir.

(3) Lisans dersleri ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz.

(4) Doktora programları ikinci öğretim olarak açılmaz.

Süre

MADDE 33 – (1) Doktora programı, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl; lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan veya Üniversitenin öngördüğü en az genel not ortalamasını sağlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını birinci fıkrada belirtilen on iki veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(4) Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlara, doktora tezinde başarılı olamayanlara talepte bulunmaları hâlinde anabilim/anasanat dalının ilgili bir tezsiz yüksek lisans programı varsa tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Tez danışmanı atanması

MADDE 34 – (1) Doktora tez danışmanı, anabilim/anasanat dalında görevli öğretim üyeleri arasından ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile kayıt tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde atanır. Doktora programında belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması hâlinde Enstitü Yönetim Kurulu tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir.

(2) Diş hekimliği, eczacılık, tıp ve veteriner fakülteleri anabilim dalları hariç doktora programlarında öğretim üyelerinin tez yönetebilmesi için başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir.

(3) Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci tez danışmanı, Üniversite kadrosu dışından da en az doktora derecesine sahip kişilerden olabilir. İkinci tez danışmanı, danışmanın isteği, anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla atanır. Yer değiştiren ve emekliye ayrılan öğretim üyelerinin başlamış olan danışmanlıkları istemeleri hâlinde süreç tamamlanıncaya kadar devam eder.

(4) Öğrencinin öğrenimi süresince alacağı dersleri belirlemek, kayıt yenileme onayı vererek bu derslere devamını ve öğrenim durumunu izlemek, tez çalışmasını yönetmek, gerektiğinde idare ile ilişkilerinde aracılık etmek, diğer akademik problemleriyle ilgilenmek ve her yarıyıl sonunda öğrencinin başarı durumu hakkındaki raporu enstitü müdürlüğüne iletmek danışmanın yükümlülüğündedir. Bir öğrencinin danışmanı, anabilim/anasanat dalı kurulunun gerekçeli önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile değiştirilebilir.

(5) Danışman, tez önerisinin Enstitü Yönetim Kurulu tarafından kabulünden itibaren tez danışmanı olarak atanır. Tez danışmanı, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından atandığı tarihten itibaren danışmanı olduğu öğrenciler için tüm diğer akademik ve idari yük ve görevlerine ek olarak kadrosunun bulunduğu anabilim/anasanat dalı programı açılmamış ise öğrencinin bulunduğu anabilim/anasanat dalında uzmanlık alan dersi açar. Her öğrenci, açılan uzmanlık alan dersini almakla yükümlüdür. Uzmanlık alan dersine ilişkin ilkeler, Enstitü Kurulu tarafından kararlaştırılır ve Enstitü Yönetim Kurulu tarafından uygulanır.

Yeterlik sınavı

MADDE 35 – (1) Yeterlik sınavı, derslerini ve seminerini tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir. Bir öğrenci bir yılda en fazla iki kez yeterlik sınavına girer.

(2) 32 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen koşulları sağlayan öğrenci 6 ay içerisinde yeterlik sınavına girmek zorundadır. Ancak yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır. Yeterlik sınavına girmeyen öğrenci başarısız olarak kabul edilir. Yeterlik sınavı Doktora Yeterlilik Komitesinin önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile yapılır.

(3) Yeterlik sınavları, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından önerilen ve Enstitü Yönetim Kurulu tarafından onaylanan beş kişilik Doktora Yeterlilik Komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla sınav jürileri kurar. Doktora yeterlik sınav

jürisi, biri öğrencinin danışmanı, en az ikisi başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere beş asil ve biri başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Yeterlik sınavı toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(4) Doktora yeterlik sınavı, yazılı ve sözlü olarak iki bölüm hâlinde yapılır. Yazılı ve sözlü sınavlar 100 puan üzerinden değerlendirilir. Yazılı sınavda en az 70 puan alan öğrenci sözlü sınava alınır. Sınavların ağırlıkları ile notlarının hesaplanmasında Üniversitenin yönetmeliklerine göre işlem yapılır. Doktora yeterlik komitesi, sınav jüri önerilerini ve öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen yedi gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

(5) Doktora yeterlik sınavının herhangi bir aşamasında koşullarını yerine getirdiği hâlde yeterlik sınavına girmeyen öğrenciler bu haklarını kullanmış ve o aşamada başarısız olmuş sayılır.

(6) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci bir sonraki yarıyıldaki tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Öğrencinin talebi hâlinde lisans derecesi ile doktora programına kabul edilmiş ve en az yedi dersini başarı ile tamamlamış bir öğrenci yüksek lisans programına geçebilir.

(7) Doktora Yeterlilik Komitesi jürisi yeterlik sınavını başarıyla tamamlayan bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, ilgili Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla belirlenecek dersleri başarmak zorundadır.

Tez izleme komitesi

MADDE 36 – (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için ilgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile bir ay içinde bir Tez İzleme Komitesi (TİK) oluşturulur. Süresi içinde mazeretsiz TİK oluşturulmayan öğrencinin danışmanlığı anabilim/anasanat dalı başkanlığına aktarılır ve yeni bir danışman atanır.

(2) TİK üç öğretim üyesinden oluşur. TİK'te tez danışmanından başka ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı içinden ve dışından birer üye yer alır. Üyelerin belirlenmesinde, özellikle disiplinler arası nitelikteki tez çalışmalarında ilgili disiplinin öğretim üyelerinin yer almasına dikkat edilir. Eğer varsa, ikinci tez danışmanı da TİK toplantılarına katılabilir, ancak TİK üyesi olamaz.

(3) TİK'in kurulmasından sonraki dönemlerde, ilgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 37 – (1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci en geç altı ay içinde yapacağı tez çalışmasının amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini TİK önünde dinleyicilere açık şekilde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce TİK üyelerine dağıtır.

(2) Tez önerisi savunmasının tarihi, yeri ve saati TİK tarafından belirlenir. Sözlü sınav dinleyicilere açık olarak yapılır ve dinleyiciler de tez önerisine katkıda bulunabilir. Tez önerisi savunması, anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile elektronik ortamda da yapılabilir.

(3) TİK, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddedileceğine salt çoğunlukla karar verir. Düzeltme için bir ay süre verilir. Bu süre sonunda kabul veya red yönünde salt çoğunlukla verilen karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca işlemin bitişini izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(4) İkinci kez tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir tez danışmanı ve tez konusu isteme hakkına sahiptir. Böyle bir durumda yeni bir TİK atanabilir. Programa aynı tez danışmanı ile devam etmek isteyen bir öğrenci üç ay içinde; tez danışmanını ve tez konusunu değiştiren bir öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(5) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için TİK, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer kez olmak üzere yılda en fazla iki kez toplanır. İki izleme sınavı arasında en az dört ay süre olması gerekir. TİK toplantısı, anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile elektronik ortamda da yapılabilir. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce TİK üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak salt çoğunlukla belirlenir. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(6) Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın birinci fıkrada belirtilen sürede girmeyen öğrenci başarısız sayılarak tez önerisi reddedilir.

Doktora tezinin sonuçlandırılması

MADDE 38 – (1) Doktora programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları Senato tarafından kabul edilen yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Doktora tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden yazılı olarak belirttiği görüşü ve intihal raporu ile birlikte tezi ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir.

(3) Öğrencinin tezinin sonuçlanabilmesi için en az üç TİK raporu sunulması gerekir.

(4) Doktora tez jürisi, ilgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri; üçü öğrencinin TİK'te yer alan ve ikisi Üniversite dışından olmak üzere beş öğretim üyesinden; ikinci danışmanın yer alması durumunda üçü öğrencinin TİK'te yer alan, biri anabilim/anasanat dalı içinden, ikisi Üniversite dışından ve birisi de ikinci danışman olmak üzere yedi öğretim üyesinden oluşur. Jüride öğrencinin birinci derece kan ve kayın hısımları ile boşanmış olsa dahi eşleri yer alamaz.

(5) Doktora tez jürisi, danışman ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile atanır. Jüri, üçü öğrencinin TİK'te yer alan öğretim üyeleri ve en az ikisi kendi yükseköğretim kurumu dışından olmak üzere danışman dahil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda Enstitü Yönetim Kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(6) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunmasına alır. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır. Tez savunmasının yeri ve tarihi anabilim/anasanat dalının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile belirlenir. Jüri, içinden seçtiği bir başkanın yönetiminde savunmayı yürütür. Tez savunması süresi en az 60 dakikadır.

(7) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri dinleyicilere kapalı olarak, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Jüri tarafından tezi kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunmada da başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Lisans derecesi ile doktora kabul edilmiş olanlardan tezde başarılı olamayanlara, anabilim/anasanat dalında ilgili bir tezsiz yüksek lisans programı var ise talepleri hâlinde 33 üncü maddenin dördüncü fıkrasına göre tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Doktora diploması

MADDE 39 – (1) Doktora programına tezli yüksek lisans derecesi ile başlayan, tez savunmasında başarılı olan ve mezuniyeti için gerekli en az 240 AKTS kredisi koşulunu sağlayan, doktora programına lisans derecesi ile başlayan ve mezuniyeti için gerekli en az 300 AKTS kredisi koşulunu sağlayan öğrenci, diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, doktora tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını ve tezin pdf formatında kaydedilmiş iki adet CD'sini tez savunması giriş tarihinden itibaren bir ay içinde danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden yazılı olarak belirttiği görüşü ile tezin nüshalarını anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir.

(2) Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla doktora tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci doktora diploması almaya hak kazanır. Enstitü Yönetim Kurulu başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması hâlinde ilişkisi kesilir.

(3) Doktora diploması üzerinde enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

(4) İlgili enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde doktora tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere YÖK'e gönderilir.

ALTINCI BÖLÜM

Sanatta Yeterlik Programı

Amaç

MADDE 40 – (1) Sanatta yeterlik çalışması, özgün bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise üstün bir uygulama ve yaratıcılığı amaçlayan doktora eşdeğeri bir yükseköğretim programıdır.

(2) YÖK tarafından açılması uygun bulunan sanatta yeterlik programlarına başvuru kabul edilir.

Ders yükü

MADDE 41 – (1) Sanatta yeterlik programı, tezli yüksek lisans derecesi olan öğrenciler için yirmi bir kredi ve 60 AKTS kredisinden az olmamak koşulu ile en az yedi ders ve uygulamaları, seminer dersi, yeterlik sınavı, tez önerisi, uzmanlık alan dersi ile tez veya sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını kapsayan toplam 240 AKTS kredisinden, lisans derecesiyle kabul edilen öğrenciler için de kırk iki kredilik on dört dersten az olmamak koşulu ile yeterlik sınavı, tez önerisi ile uzmanlık alan dersi ile tez veya sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını kapsayan toplam en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

(2) Seminer dersleri, uzmanlık alan dersi ve tez çalışmasının ulusal kredisi yoktur, başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(3) Yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler

ise en fazla dört lisansüstü dersini, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden seçebilir.

Süre

MADDE 42 – (1) Sanatta yeterlik programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Sanatta yeterlik programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan veya YÖK'ün öngördüğü en az genel not ortalamasını sağlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini ve uygulamalarını başarı ile bitiren, ancak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını birinci fıkrada belirtilen azami on iki yarıyıl veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(4) Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına başvurmuş öğrencilerden gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla sanatta yeterlik tezinde başarılı olamayanlara, anabilim/anasanat dalında ilgili bir tezsiz yüksek lisans programı var ise talep edilmesi hâlinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Danışman atanması

MADDE 43 – (1) Anabilim/anasanat dalı başkanlığı, her öğrenci için ders ve uygulama seçimi ile tez, sergi veya proje yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesini Üniversite kadrosundaki öğretim üyeleri arasından atar veya Senato tarafından belirlenen bir öğretim görevlisini, öğrencinin görüşünü de alarak kayıt tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde ilgili enstitüye önerir. Danışmanın sanatta yeterlik programlarında tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar yönetebilmesi için başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir. Danışman önerisi Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile kesinleşir.

(2) Sanatta yeterlik çalışmasının niteliğinden dolayı gerekli hâllerde, ikinci danışman da atanabilir. İkinci tez danışmanı Üniversite kadrosu dışından doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip kişilerden de olabilir. Yer değiştiren ve emekliye ayrılan öğretim üyelerinin başlamış olan danışmanlıkları isterlerse süreç tamamlanıncaya kadar devam eder.

(3) Danışman tez önerisinin Enstitü Yönetim Kurulu tarafından kabulünden itibaren danışmanı olduğu öğrenciler için tüm diğer akademik ve idari yük ve görevlerine ek olarak uzmanlık alan dersi adlı bir ders açar. Öğrenci, açılan uzmanlık alan dersini almakla yükümlüdür. Tez savunmasında başarılı bulunan öğrencinin uzmanlık alan dersi de sona erer.

Sanatta yeterlik çalışmasının sonuçlanması

MADDE 44 – (1) Tez hazırlayan bir öğrenci elde ettiği sonuçları, sergi veya proje hazırlayan bir öğrenci ise çalışmasını açıklayan ve belgeleyen bir metni, Senato tarafından belirlenen esaslara uygun olarak yazmak ve ayrıca tezini, sergisini veya projesini azami sürenin sonuna kadar jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

(2) Sanatta yeterlik çalışmasının savunmasından önce ve düzeltme verilen tez ve çalışmalarda ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini/çalışmasını tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden yazılı olarak belirttiği görüşü ve intihal raporu ile tezi anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti hâlinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez Enstitü Yönetim Kuruluna gönderilir.

(3) Sanatta yeterlik jürisi, danışman ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile atanır. Jüri, en az ikisi Üniversite dışından öğretim üyesi olmak üzere danışman dâhil beş kişiden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığına Enstitü Yönetim Kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı kişiden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(4) Sanatta yeterlik çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin istenen sayıda nüshasını danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden görüşünü yazılı olarak belirtir ve tezleri anabilim/anasanattalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir.

(5) Jüri üyeleri, söz konusu tezin veya metnin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi sınava alır. Sınav, sanatta yeterlik çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Sınav öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(6) Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak, tez veya sergi, proje, resital, konser, temsil hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi ve sanatta yeterlik çalışması kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, anabilim/anasanat dalı başkanlığınca sınavı izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(7) Tezi ve sanatta yeterlik çalışması başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(8) Sanatta yeterlik çalışması hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışmasını aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak sanatta yeterlik çalışması kabul edilmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(9) Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına kabul edilmiş olanlardan tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışması başarılı olamayanlar için anabilim/anasanat dalında ilgili bir tezsiz yüksek lisans programı var ise talepleri hâlinde 42 nci maddenin dördüncü fıkrasına göre tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Sanatta yeterlik diploması

MADDE 45 – (1) Sanatta yeterlik programına tezli yüksek lisans derecesi ile başlayan, tez savunmasında başarılı olan ve mezuniyeti için gerekli en az 240 AKTS kredisi koşulunu sağlayan, sanatta yeterlik programına lisans derecesi ile başlayan ve mezuniyeti için gerekli en az 300 AKTS kredisi koşulunu sağlayan öğrenciye anabilim/anasanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adının da yer alacağı, Rektör ve ilgili enstitü Müdürünün imzasını taşıyan bir diploma verilir. Mezuniyet tarihi, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

(2) Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla sanatta yeterlik tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci doktora diploması almaya hak kazanır. Enstitü Yönetim Kurulu başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması hâlinde Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) İlgili enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde sanatta yeterlik tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere YÖK'e gönderilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Disiplin

MADDE 46 – (1) Lisansüstü programına kayıtlı öğrencilerin disiplin iş ve işlemleri 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülür.

Telif ücreti

MADDE 47 – (1) Tezlerin enstitü tarafından kısmen veya tamamen yayımlanması hâlinde telif ücreti ödenmez.

Yönetmelikte hüküm bulunmayan hâller

MADDE 48 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hâllerde, ilgili mevzuat hükümleri ile YÖK, Üniversitelerarası Kurul, Senato ve ilgili yönetim kurulu kararları uygulanır.

İntibak

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelikle getirilmiş hükümlerin uygulaması ve belirlenmiş süreler bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren başlar.

(2) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıtlı olan öğrenciler hakkında 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin 35 inci maddesinin altıncı fıkrası uygulanmaz.

(3) 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan veya mezun olan öğrenciler doktora programlarına başvurabilir.

(4) Bu Yönetmeliğin yayımından önce Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı (KPDS) ve Üniversitelerarası Kurul Yabancı Dil Sınavı (ÜDS)'ndan yeterli puan alan öğrencilerin hakları saklıdır.

Yürürlük

MADDE 49 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 50 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Hakkari Üniversitesi Rektörü yürütür.